

KIRÁLYKÖSZÖNTŐ 2017. augusztus 19. 1038. augusztus 15. Egy ember utolsó útjára készül. Cikáznak gondolatai. Számadást tart önmagával. Némán mozgó ajakkal kérdezi szívét: Jól sáfarkodtam a rám bízott talentumokkal? Megértettem mi a dolgom a világban, a Teremtőm terve mi volt velem? Megtettem-e mindent, ami biztosítja a jövőjét, a hosszú távú fennmaradását, a mások általi elfogadását ennek a tehetséges, ám forrófejű nemzetnek? Jól szerveztem meg az államot, az egyházat, hasznos törvényeket alkottam, melyek a tisztességes életet erősítik? Összekulcsolt kézzel fekszik, nézi az őt körülállókat. Csendben, lesütött szemmel tolonganak a szobában az országnagyok, püspökök.

Nem lát a fejükbe, de érzi bizonytalankodásukat, gyengeségüket, önző félelmeiket. Összeszedi minden erejét és atyailag inti és kéri őket, hogy őrizzék meg az igaz hitet, szeressék az igazságot, gyakorolják a szeretetet, az alázatossággal törődjenek és csőszködjenek a kereszténység zsenge ültetvényén. Tudja azonban, hogy az ember esendő, önmagában kevés ezért így kiált: „Ég királynője, e világ jeles újjászervezője, végső könyörgéseimben a szentegyházat a püspökökkel, papokkal, az országot a néppel s az urakkal a te oltalmadra bízom, nékik utolsó Istenhozzádot mondva lelkemet kezedbe ajánlom.”

Hazát, hitet, törvényt, égi pártfogót kaptunk első királyunktól Szent Istvántól. Őt ünnepeljük, őt köszöntjük ma és hálás szívvel emlékezünk dicső tetteire. Ma országszerte felidézzük csatáit, tanulmányozzuk rendeleteit, vizsgáljuk államszervezését, elmélkedünk intelmein, miközben egy kiváló államférfi, hadvezér, uralkodó, politikus képe bontakozik ki előttünk. Ő nem csak hazánk jövőjére, de Európára is nagy hatással volt. Ismerték, félték és tisztelték mindenütt. A magyar történelem egyik legkiemelkedőbb alakja, sokkal több gondoskodást igényelne, mint az évenkénti augusztus huszadiki ünnep. Gyakrabban kellene elgondolkodnunk tettein, világlátásán, jellemén, hiszen az ő szellemisége tartotta meg hazánkat az elmúlt ezer évben. Helyesen ismerte fel, hogy a végtelenül szerető Isten fiát küldte a bukott emberiség megváltására. Egyedül Jézus az út, az igazság és az élet, ezért őt kell hallgatni, benne kell újjá születni. Ebben a meggyőződésben élt, alkotott imádkozva, erős hittel egész életében. Világosan látta, hogy a törzsi szervezet helyett nemzetté kell válnia a magyarságnak, hogy ne tűnjön el Európa térképéről. Erős kézzel teremtett egységet, szervezte meg az államot, alakította ki belső uralmi és törvényi rendjét, melynek hatását mind a mai napig érezzük. Felismerte, hogy a függetlenségünk záloga, ha az egyházi és a világi hatalom központja a Kárpát-medencén belül épül ki. Ezért az esztergomi érsek, ezért az esztergomi királyi központ. Híve volt a sokszínűségnek tudásban, mesterségben, harcmodorban, nyelvben. Élete vége felé azonban valami megbicsaklott, amire a halálát követő pár évtized történéseiből következtethetünk. Meghalt fia, Imre. Rokonai az életére törtek. Vazult megvakíttatta, három fiát száműzte. Idegen vér került hatalomra, a pártütés, a viszály borítékolható volt. Csak László, majd Kálmán az, ki néhány zavaros évtized után befejezi szent királyunk művét és az István által elgondolt Magyarország valóban Európa egyik meghatározó nagyhatalma lesz egészen a török időkig.

De mi az, amit Szent István üzen nekünk, mire inti mai utódait. Mit kér megtartani annak érdekében, hogy megmaradjunk, hogy gyarapodjunk, hogy tetteinkkel az életet és ne a halált

támogassuk. Ezer év távlatából ugyan azt kéri, mint amit halálos ágyán az ország zászlós uraitól kért: őrizzük az igaz hitet, az igazság legyen a zászlónk, gyakoroljuk a szeretetet és legyünk alázatosak. Ezek egy jól működő, gyarapodó, élő közösség megtartó szabályai. A ma embere azonban hajlamos erre azt mondani, hogy ebből nem lehet megélni. Mindez öreganyáink csacska gondolata, lázálmos fantáziája. Hit, igazság, szeretet, alázat? Ezek a fogalmak nem divatosak, lassan a szótárakból is hiányoznak, az utóbbi időben pedig teljesen relatívvá és önzővé váltak. Az én hitem, az én igazságom, a magam módján szeretek és meg nem alázodom senki előtt, mondogatjuk és úgy is hisszük, hogy ez a modern, ez a korszerű, ez az előremutató életfilozófia. Első királyunk is ezt tartaná követendőnek?

Pedig Szent István világosan fogalmazott, azt kérte: őrizzék az igaz hitet. Azaz legyünk hívek a Teremtőhöz, az Atyához, akinek szeretett gyermekei vagyunk, aki hűséges, türelmes, megbocsájtó és szavatartó. Isten világosan megmondta, hogy meghalsz, ha a jó és rossz tudását választod. Hittünk neki? Ezt követően a bajban nem engedte el a kezünket, hanem megváltót küldött. Hittünk neki? Jézus a helyünkre állt, magára vette minden bűnünket és meghalt a kereszten helyettünk, hogy mi dicsőséggel megkoronázva élhessünk már ebben az életben is, de az örök életben. Hittünk neki? Az apostolok a lélekkel eltelve hirdették az örömhírt, Krisztus kínszenvedése, halála és feltámadása által életre keltette a világot. Térjete meg, szülessetek újjá Jézusban és tiétek az örökség, melyet az Atya készített nektek. Hiszitek mindezt?

Királyunk végakaratóban az igazság szeretetét is ránk hagyta. De hát mi is az igazság. Úgy szoktuk meghatározni, hogy az a valóság és a róla alkotott elképzelés viszonya. Az igazság megragadásának minden nehézsége ebből a viszonyból származik. Az ember minél többet ismer meg az őt körülvevő világból, annál közelebb jut az igazsághoz. Az igazságot nem lehet kitalálni, csak felfedezni. Ezért káros, ha felkészületlen, kellő szakmai ismeretekkel nem rendelkező, kontraszelektált emberek jutnak hatalomhoz, kerülnek cégek élére, lesznek közhivatalok irányítói, országok sorsának eldöntői csupán pártszimpátiából. Ezért káros, ha megélhetési politikusok önérdemtől hajtott, szűklátókörű, végrehajtó csapata telepszik a közösség életének minden területére. Tudatlanságból azt hiszik a hamisra, hogy igaz, mert érdekük ezt kívánja és szajkózzák, míg az elem ki nem fogy belőlük. Megint Jézust kell idéznem: én vagyok az út, az igazság és az élet. Hiszitek?

Gyakoroljátok a szeretetet, kéri, üzeni szent királyunk. Gyakoroljátok! Nem hiszem, hogy lenne olyan valaki, aki ne értene egyet ezzel a kéréssel. Persze a szeretet nem érzélem, hanem azt keresem, azt akarom, hogy a másoknak legyen jó. Milyen példákat látunk magunk előtt. A média - újságban, rádióban, TV-ben, plakátokon – ontja magából a gyűlöletet, áskálódik, rémisztget, mindent bemocskol persze nem magától. Csupán az ország házában ülőket idézi. Ez az út a halálba vezet és nem az életre. Hová lett a szeresd felebarátodat parancs és a szeresd ellenségedet.

Végül halálos ágyán István király intette az őt körülállókat és nekünk is üzeni: az alázatossággal törődjeteK. Az alázat igaz önismeretből fakad, mely megóv az elbizakodottságtól. Az alázatos ember ismeri hibáit, erényeit, léte törékenységét és teremtett voltát. Nem csúszó-mászó, nem elvtelenül talpnyaló, mert „Az élet küzdelmeihez kemény nyak kell. Aki giliszta módjára csúszkál az emberek között, arra minduntalan rátaposnak” inti fiait Gárdonyi Géza.

Köszönjük szent királyunk útmutatásodat, intelmeidet, melyek ma is érvényesek. Erősen fogadjuk, hogy gyakoroljuk a keresztény hitet, keressük az igazságot, gyakoroljuk az embertársi szeretetet s mind ezt Isten iránti alázattal tesszük, hogy közösségünk jövője az élet és ne a halál legyen.

2017. augusztus 17.

Várkonyi György